GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

KLACHT NUMMER: 26.0543

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP […] BINNENGEKOMEN KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A, (geboren
verblijvende: in de opnamekliniek B van GGZ Noord-Holland-Noord aan de te C (hierna: de instelling),
hierna te noemen: klager

tegen

D, werkzaam als psychiater bij de instelling
en
E, werkzaam als arts bij de instelling,
hierna te noemen: verweerders.

1 VERLOOP PROCEDURE

1.1. Overzicht van de ingekomen stukken

- Het klachtenformulier gedateerd […];
- Het verweerschrift gedateerd […], opgesteld door F, arts in de kliniek;
- De klachtencommissie heeft met toestemming van klager inzage in zijn behandeldossier gehad.

1.2. Schorsingsbeslissing

De klachtencommissie heeft op […] uitspraak gedaan naar aanleiding van het schorsingsverzoek. De klachtencommissie heeft in die uitspraak geoordeeld dat het schorsen van de verplichte opname niet passend is in de huidige situatie/ de huidige opname van klager.

Op de verzoeken tot schorsing met betrekking tot de gedwongen medicatie en de beperking van de bewegingsvrijheid heeft de commissie geen beslissing hoeven te nemen, omdat klager inmiddels vrijheden op afspraak heeft en verweerder D bereid was te wachten met het gedwongen toedienen van medicatie totdat de commissie haar oordeel zou geven op […].

1.3.1 De mondelinge behandeling van de klacht

- Klager heeft zijn standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van […];
- Aanwezig was klager bijgestaan door de patiënten vertrouwenspersoon G (hierna: pvp);
- Namens verweerders is verschenen D;
- Ter zitting waren voorts aanwezig mevrouw H, verpleegkundige en mevrouw I, co-assistent.
- Op […] is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

De klacht van klager bestaat uit de volgende klachtonderdelen:

1. **Verplichte medicatie**: klager stelt dat hij ten onrechte verplicht medicatie heeft moeten innemen. Volgens klager was hij niet psychotisch en was er geen noodzaak voor behandeling. De eerder voorgeschreven olanzapine heeft hij verplicht […] geslikt, maar dat heeft hem niet geholpen en leidde tot ongewenste effecten. Er is namelijk niets te genezen, bestrijden, vermijden of te voorkomen. Ook verzet hij zich tegen de momenteel aangeboden medicatie vanwege de mogelijke […] bijwerkingen. Hij heeft deze na één dag geweigerd en hij is blijven weigeren.
2. **Opname in een accommodatie**: klager is van mening dat de opname niet noodzakelijk is, omdat hij niet psychotisch is en geen sprake is van gevaar of ernstig nadeel. Volgens hem zijn de aan de opname ten grondslag gelegde feiten onjuist weergegeven of onjuist geïnterpreteerd. Daarnaast stelt hij dat de opname niet doelmatig is en hem verhindert zijn dagelijkse activiteiten, werk en maatschappelijke verplichtingen uit te voeren. […] is niet uitgeput, maar maakt zich zorgen om hem. Maar dat is niet altijd terecht.[…]
3. **Beperking van de bewegingsvrijheid**: klager beklaagt zich over de opgelegde beperking van zijn bewegingsvrijheid. Hoewel deze beperking gedeeltelijk is opgeheven, acht hij zowel de oorspronkelijke als de huidige beperking onnodig. Hij betwist dat er aanwijzingen bestaan dat hij er vandoor zou willen gaan en zich dus zich aan de behandeling of aan de opname zou willen onttrekken.
4. **Beperking van rookmogelijkheden**: klager beklaagt zich erover dat hij niet in de binnentuin mag roken. Volgens klager zou het kunnen roken bijdragen aan ontspanning, een gevoel van controle en een zinvolle dagbesteding tijdens zijn verblijf in de kliniek

Tot slot stelt klager dat de aan de zorgmachtiging ten grondslag gelegde informatie grotendeels onjuist is en dat zijn dossier volgens hem diverse feitelijke onjuistheden bevat. Om die reden is hij van mening dat de zorgmachtiging ten onrechte is verleend. Tevens verzoekt hij om schadevergoeding indien (een deel van) zijn klachten gegrond wordt verklaard

Ter zitting is door klager aanvullend naar voren gebracht dat hij niet thuishoort in de instelling. Klager zou daar slechts […] moeten blijven en dat zou hem ook zo zijn gezegd door het ambulante team. Klager geeft verder aan dat hij vaak verkeerd wordt begrepen en dat hij daarmee zichzelf heeft geïncrimineerd.

Klager heeft geen medicatie omdat […] hem meer steun geeft dan medicatie.

2.2 STANDPUNT VERWEERDERS

Verweerder stelt zich op het standpunt dat de klacht ongegrond dient te worden verklaard. De rechtbank heeft aan klager op […] een zorgmachtiging opgelegd, op grond waarvan onder meer het toedienen van medicatie, het beperken van de bewegingsvrijheid en opname in een accommodatie zijn toegestaan. Klager is op […] op basis van deze zorgmachtiging opgenomen en heeft de vereiste 8:9 brief ontvangen.

Volgens verweerder is sprake van een ongespecificeerde schizofreniespectrum- of andere psychotische stoornis met daaruit voortvloeiend ernstig nadeel, waaronder sociaal-maatschappelijke teloorgang met gevaarlijk gedrag. Ziektebesef is afwezig. Gedurende de opname is geprobeerd klager te motiveren vrijwillig antipsychotica te gebruiken, maar daarvoor bleek onvoldoende bereidheid aanwezig. Daarom is dwang geïndiceerd.

Verweerder acht behandeling met antipsychotische medicatie noodzakelijk en stelt dat de ingezette verplichte zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. Minder ingrijpende interventies, waaronder opname structuur van het klinisch gebeuren en het aanbieden

van periodieke gesprekken, hebben volgens verweerder niet geleid tot afname van de achterdocht en dus niet tot voldoende vermindering van het ernstig nadeel.

Ter zitting heeft verweerder nog het volgende aan. Klager is opgenomen nadat hij heel […] gebruikt. Van de opname kan klager zich niks herinneren, zo bleek later, […]. Voor de beoordeling van psychische symptomen is meer diagnostiek nodig.

[…] hebben een grote invloed op klager. Medicatie zou een drempel op kunnen werpen om te voorkomen dat klager psychotisch wordt […].
Aan de andere kant ziet verweerder ook mogelijkheden door klager uit de kliniek te ontslaan, met […]. Dat zal nog door partijen in het ZAG-gesprek worden besproken.

2 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

Bij de beoordeling van de klacht gaat de commissie uit van de volgende feiten en omstandigheden.

- Op […] heeft de Rechtbank Noord-Holland, locatie Alkmaar een zorgmachtiging verleend voor de duur van twaalf maanden, en deze geldt aldus tot en met […].
- Klager is op […] in de instelling opgenomen in het kader van deze zorgmachtiging;
- Op […] is een zogeheten 8:9 brief aan klager afgegeven met betrekking tot de verplichte opname en het beperken van de bewegingsvrijheid.

De commissie zal de beslissingen waartegen klager klaagt aan de volgende wettelijke criteria toetsen. Artikel 2:1 Wvggz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg beoordeeld dient te worden of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Deze beginselen brengen mee dat het voorkomen van verplichte zorg (Wet verplichte ggz) centraal staat. Bovendien staat voorkomen van dwang centraal, eerst zullen alle alternatieven die zijn gebaseerd op vrijwilligheid volledig moeten worden benut.

In het hiernavolgende zal de klachtencommissie die klachtonderdelen op inhoudelijke gronden beoordelen

KLACHTONDERDEEL 1: Verplichte medicatie

Toediening van medicatie valt onder de gedwongen zorg, waarvoor volgens wettelijk voorschrift een zogeheten 8:9 brief opgesteld dient te worden. In het kader van de op […] afgegeven zorgmachtiging hadden verweerders ook voor de gedwongen zorg met betrekking tot medicatie een 8.9 brief moeten opstellen en aan klager moeten overhandigen. Dat is niet gebeurd. Overigens blijkt uit een klachtprocedure in […] dat er destijds sprake was van een crisismaatregel waarbij alleen een 8:9 brief is opgemaakt en overhandigd aan klager ten aanzien van de opname, en medicatie tijdens vervoer.

De klachtencommissie is dan ook van oordeel dat dit klachtonderdeel op formele gronden gegrond moet worden verklaard.

KLACHTONDERDEEL 2: Opname in accommodatie

De klachtencommissie is van oordeel dat verweerders terecht en op goede gronden hebben besloten tot een gedwongen opname van klager. Hoewel klager zowel in (de toelichting op) zijn klaagschrift als ter zitting aangeeft niet thuis te horen bij de GGZ en er geen sprake zou zijn van gevaar, waren er in ieder geval voorafgaand aan (en ook tijdens) de opname zorgen over klager. Van diverse kanten […]) zijn zorgen geuit over zijn toestand. Met name het veelvuldig gebruik […] waarbij klager geen maat lijkt te kennen, heeft voor psychotische ontregeling gezorgd. Klager

woont […], waardoor maatschappelijke teloorgang op de loer ligt. Bovendien is er ook sprake geweest van een gevaarlijke […]. Omdat klager meende […]. In het verleden zijn er vaker psychotische ontregelingen geweest.
Klager heeft geen herinneringen aan de opname op[…] en was de eerste dagen ook niet aanspreekbaar. Door klager verplicht op te nemen is de vicieuze cirkel […]met een psychotische ontregeling als gevolg, doorbroken kunnen worden.

De klachtencommissie zal daarom dit klachtonderdeel ongegrond verklaren. Ter zitting is overigens ook ter sprake gekomen dat het daarnaast zinvol kan zijn nadere diagnostiek te verrichten, naar de aanwezigheid van een autismespectrumstoornis.

KLACHTONDERDEEL 3 en 4: Beperking bewegingsvrijheid en rookmogelijkheden

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat klager kort na de opname (zo snel als mogelijk was) al vrijheden op afspraak heeft gekregen. Klager is onder meer vrij om boodschappen te doen en naar zijn huis te gaan. Ook mocht klager buiten roken.
Aldus is de klachtencommissie van oordeel dat verweerders op zorgvuldige wijze zijn omgegaan met de inperking van de bewegingsvrijheid van klager. Zodra dit kon en klager weer meer aanspreekbaar was, is toegewerkt naar meer bewegingsvrijheid voor klager. Volgens beleid van de instelling mag er in de binnentuin niet gerookt worden. Aangezien klager al vrij snel buiten mocht roken, heeft hij daarvan geen buitensporige hinder ondervonden.
De klachtencommissie verklaart deze klachtonderdelen daarom ongegrond

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie verklaart:

De klacht van klager ten aanzien van klachtonderdeel 1 **gegrond**;

De overige klachtonderdelen (2, 3 en 4) **ongegrond**.

Aldus gedaan te L op […] en verzonden op […]
Vastgesteld door de volgende commissie:
mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. M.M.G.C. Mulder (lid-jurist), drs. J.F. Hammink (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door N. van Stam (ambtelijk secretaris).

Namens deze;

Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

Deze uitspraak wordt toegezonden aan:
A, cliënt
G, PVP
J., advocaat
K Geneesheer-directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
D en E, zorgverantwoordelijke